

Handläggare: Helena Malmgård
Telefon: 08/508 24 404

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Remissvar gällande motion (2012:67) om hur vi kan uppmärksamma hälsan och göra tillvaron lättare för familjehemsplacerade barn och ungdomar

– remiss från Kommunstyrelsen rotel VII, dnr: 325-1810/2012

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som sitt yttrande till kommunstyrelsen i Stockholms stad överlämna detta tjänsteutlåtande.

Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering. Svar skickas till KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 Stockholm.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Stockholms stad har begärt yttrande från Skärholmens stadsdelsnämnd gällande motion (2012:67) om hur vi kan uppmärksamma hälsan och göra tillvaron lättare för familjehemsplacerade barn och ungdomar. Svar på remissen ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 1 mars 2013.

Ärendet

Motionärerna föreslår att riktlinjerna ska ses över så att det finns en rejäl stöttning från staden till familjehemmen med utbildning, fortbildning och expertis runt det placerade barnet.

Motionärerna påtalar socialtjänstens ansvar för barnens hälsa och att barnen måste hälsoundersökas inför placeringen samt kontinuerligt. De skriver vidare att det behöver finnas rutiner för bevakning av barnens somatiska och psykiska hälsa under placeringstiden. De föreslår att Stockholm inför något liknande de engelska specialistsjuksköterskorna för placerade barn.

Motionärerna föreslår att det utvecklas metoder/rutiner för att årligen göra skriftliga riskbedömningar av sannolikheten för ett sammanbrott i placeringen.

Ärendet har handlagts inom Enheten för familjevård och kontaktverksamhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Rejäl stöttning från staden till familjehemmen

Förvaltningen anser att det generellt finns ett gott stöd från stadsdelen och Socialförvaltningen centralt gällande utbildning, fortbildning och handledning av familjehemmen.

Förvaltningen ser dock behov av en särskild utbildningsinsats för de familjehem vars placerade barn kommer upp i tonåren, utifrån den speciella problematik som uppstår då. Utbildningen skulle exempelvis kunna beröra hur de kan förstå och förhålla sig till barnets agerande i förhållande till sina två föräldrapar och barnets ibland extra starka tonårsrevolterande. Samtidigt ska familjehemmet naturligtvis stöttas på sedvanligt sätt.

I Socialstyrelsens rapport framkommer att en anledning till sammanbrotten är den relativt svaga juridiska grund som en familjehemsplacering vilar på (2012, s. 55). Förvaltningen menar här att det är viktigt att använda möjligheten till vårdnadsöverflyttning för att göra barnens situation mer stabil.

Lyfta fram hälsan hos de placerade barnen och ungdomarna

Förvaltningen instämmer i vikten av att förbättra uppföljningen av de placerade barnens hälsa, kanske i form av tydligare rutiner. I dag använder vi BBIC som ett stöd för att följa upp barnens behovsområden, där bland annat hälsa ingår.

Riskbedömningar av sannolikheten för ett sammanbrott i placeringen

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att minska risken för sammanbrott i placeringar. Förvaltningen menar att detta arbete ingår i det kontinuerliga uppföljningsarbetet som pågår i varje ärende idag. Det utformas ett individuellt anpassat stöd till de familjehem och barn där placeringen kan vara i fara, med exempelvis förstärkt handledning, tätare uppföljning och eventuellt ytterligare insatser eller stöd från andra instanser så som BUP.

Syftet med dessa insatser är att förebygga att placeringen bryter samman. Det är i sammanhanget naturligtvis viktigt att den nya kunskapen som Socialstyrelsens rapport bidragit med (om riskmarkörer och varningssignaler för att placeringen riskerar att bryta samman) sprids till dem som har direktkontakten med familjehem och barn, för att dessa ska kunna utföra sitt arbete. Där har stadens förvaltningar ett viktigt arbete att göra, exempelvis genom att integrera informationen i riktlinjer för handläggningen och arbeta för att implementera användandet av kunskapen i verksamheten. Förvaltningen anser vidare att det för praktiken är viktigt att notera vilka insatser som forskningen pekar på är verksamma för att förhindra ett sammanbrott, exempelvis konflikthantering.

Förvaltningen uppfattar att det finns flera risker med att besluta om att göra skriftliga riskbedömningar i varje ärende. Det sätter fokus på det negativa, risken, vilket kan oroa vårdnadshavare och orsaka missnöje med placeringen. Det kan eventuellt åtgärdas genom att i stället bedöma *stabiliteten* i placeringen, utifrån någon form av relationsskattning. Båda sorters bedömningar riskerar att bli godtyckliga om det inte är ett standardiserat bedömningsinstrument som används. Sådana kräver kunskaper att ta fram och kan möjligen vara ett utvecklingsområde för exempelvis Socialstyrelsen. I så fall tycker förvaltningen att det bästa vore om det integrerades med övriga BBIC – materialet och prövades halvårsvis, för att inte införa fler arbetsmoment för handläggarna. Alla extra arbetsuppgifter kräver resurser.

Slutligen vill förvaltningen hänvisa till den av SKL (2011) framtagna modellen för risk- och händelseanalys, som inriktar sig på att analysera vilka processer i förvaltningens arbete som kan förändras för att förbättra klientsäkerheten, där en risk bland flera är risken för sammanbrott i placeringar.